

04.03.2024

Asia/7

§ 122

V 13.3.2024, Hallintosäännön muuttaminen, työllisyyspalveluliikelaitoksen perustaminen

HEL 2024-001473 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto perustaa 1.1.2025 alkaen keskushallintoon kuuluvan Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen, jonka tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyy, että liikelaitoksen aloittava tase muodostetaan liikelaitokseen siirtyvien tase-erien tilinpäätöksen 31.12.2024 mukaisista kirjanpitoarvoista sekä tarvittaessa muista varoista siten, että liikelaitoksen nettovarallisuus on vähintään 500 000 euroa, ja että siirtyvä nettovarallisuus merkitään liikelaitoksen peruspääomaksi.

Vielä kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus toteaa, että koska työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu tulee kokonaisuudessaan kaupungille 1.1.2025, on liikelaitosmalli aikataulullisesti tarkoituksenmukainen tapa järjestää työllisyyspalvelut.

Kaupunginhallitus toteaa, että johtokuntaan tullaan nimeämään poliittisia luottamushenkilöitä viisi ja virkahenkilöitä kaksi. Puheenjohtajana toimii virkahenkilö.

Koska työllisyyspalveluissa tuotetaan palveluita suoraan kaupunkilaisille ja niillä on vaikutus talouteen ja työmarkkinoihin, tarvitaan vielä laajempaa pohdintaa niiden järjestämisestä. Tämä voi tarkoittaa, että liikelaitosmalli ei ole pysyvä ratkaisu, vaan asiaa tullaan tarkastelemaan seuraavien strategianeuvottelujen yhteydessä. Kaupunginhallitus ke-

hottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan strategianeuvotteluihin mennessä kattavan selvityksen te-palveluiden järjestämisestä sisällyttäen siihen myös toimialamallin, virastomallin sekä kaupunginkanslian osastomallin.

Riippumatta siitä, mikä malli työllisyyspalveluiden järjestämiseen lopulta valitaan, sen toimivuutta tulee seurata ja arvioida, sekä tuottaa tietoa työllisyyspalveluiden tilanteesta kaupunginhallitukselle vuosittain.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 09 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö työllisyyspalveluliikelaitos_ 19.2
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö työllisyyspalveluliikelaitos_ MUUTOKSET NÄKYVISSÄ 19.2
- 3 Luonnos työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintasäännöksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto perustaa 1.1.2025 alkaen keskushallintoon kuuluvan Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen, jonka tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyy, että liikelaitoksen aloittava tase muodostetaan liikelaitokseen siirtyvien tase-erien tilinpäätöksen 31.12.2024 mukaisista kirjanpitoarvoista sekä tarvittaessa muista varoista siten, että liikelaitoksen nettovarallisuus on vähintään 500 000 euroa, ja että siirtyvä nettovarallisuus merkitään liikelaitoksen peruspääomaksi.

Vielä kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Työllisyyspalveluiden nykytila

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä Suomessa vastaa valtio. Helsingissä julkisia työvoima- ja yrityspalveluja tarjoavat Uudenmaan TE-toimisto, valtakunnallinen työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus sekä Uudenmaan ELY-keskus julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetyllä tavalla. Keskeisimpiä julkisia työvoimapalveluja ovat neuvonta, työnvälitys, työttömyysturvaan liittyvät tehtävät, palkkatuki sekä erilaiset koulutus- ja valmennuspalvelut. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain piirissä olevista asiakkaista suurin osa on työnhakijoita ja siten myös työllisyyspalveluiden asiakkaita.

Helsinki on ollut 1.3.2021 alkaen mukana valtakunnallisessa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa, jossa työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta on osittain siirretty määräaikaisella kokeilulla kaupungille. Kokeilun aikana kaupunki on järjestänyt palveluita vuositasolla noin 45 000 henkilöasiakkaalle sekä kehittänyt uudenlaisia palveluja ja vahvistanut alueellista palveluekosysteemiä. Kuntakokeilun tehtävissä työskentelee kaupungin työnjohdon alla noin 340 valtion työntekijää sekä noin 140 kaupungin omaa työntekijää. Ylivoimaisesti suurin osa kuntakokeilun kustannuksista, mm. valtion henkilöstön palkat sekä työvoimapalveluhankinnat, on maksettu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan budjetista. Vuonna 2023 kaupungin oma työllisyydenhoidon määräraha oli 32,7 miljoonaa euroa, josta työllisyyden kuntakokeilulle ohjautui noin 28 miljoonaa euroa.

Helsingin työllisyyden kuntakokeilun organisaatio on ollut yksittäisiä tehtäviä lukuun ottamatta osa kaupunginkanslian elinkeino-osastoa. Kaupungin omien työllisyyspalveluiden toimintaa ohjaa ja valvoo kaupunginhallituksen elinkeinojaosto. Työllisyydenhoitoon kytkeytyviä toimintoja järjestetään myös muualla kaupunkiorganisaatiossa, erityisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla.

Valtakunnallisen TE24-uudistuksen myötä Helsinki ottaa järjestämisvastuun työvoimapalveluista kokonaisuudessaan 1.1.2025 alkaen kaupunginvaltuuston 11.10.2023 tekemän päätöksen (235 §) mukaisesti. Järjestämisvastuun piiriin kuuluvat palvelut määritellään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa. Helsingin kaupunki tulee vuo-

desta 2025 lähtien tuottamaan lakisääteisiä työvoimapalveluita noin 70 000 henkilöasiakkaalle ja arviolta 5 000 työnantaja-asiakkaalle. Palvelun toteuttamiseen kohdennetaan noin 700 henkilötyövuotta. Uudistuksen myötä kyseisiä tehtäviä hoitava valtion henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntien palvelukseen.

Työvoimapalvelujen oman palvelutuotannon ja ostopalvelujen toimintamenot ovat uudistuksen jälkeen Helsingissä yli 110 miljoonaa euroa vuodessa. Valtio korvaa kuntien kustannusten kasvun korottamalla kuntien yleiskatteellisia valtionosuuksia. Työvoimapalvelujen menojen lisäksi kaupunki vastaa jatkossa työttömyysturvan kuntaosuudesta, jota vastaavan työmarkkinatuen kuntaosuuden menot olivat 89,1 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Organisointumista koskeva selvitys

Kansliapäällikkö asetti 14.4.2022 ohjausryhmän kaupungin elinvoimatoimintojen uudelleenjärjestelyä koskevalle selvitysprosessille. Selvitystarpeeseen vaikutti TE24-uudistus. Elinvoimatoimintojen kokonaisuutta ei ollut aiemmin tarkasteltu tässä laajuudessa. Ohjausryhmä teetti 1.12.2022 – 28.4.2023 Owl Group Oy:llä selvityksen, jossa tunnistettiin ja arvioitiin eri organisointumistarkaisujen vahvuuksia ja heikkouksia ja käytiin läpi muiden kaupunkien ratkaisuja. Owl Group Oy:n selvitys tarkentui erityisesti kysymykseen työvoimapalveluiden organisoinnista sekä ammatillisen koulutuksen ja työvoimapalveluiden synergioista.

Organisointumisen päävaihtoehtoina tarkasteltiin laajaa elinvoimavirastoa ja liikelaitoksena toteutettavaa palveluorganisaatiota. Lisäksi tarkasteltiin ammatillisen koulutuksen asemaa osana elinvoimatehtävien kokonaisuutta. Koska työvoimapalveluiden palveluprosessi sisältää kauttaaltaan merkittävää julkisen vallan käyttöä viranomaistehtävänä, yhtiömalli rajautui ulos vaihtoehtoista. Uuden toimialan perustamista ei arvioitu tarkoituksenmukaiseksi, koska tämä edellyttäisi toimialojen tehtävien laajempaa uudelleenarviointia ja -järjestelyä, jota ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tällä aikataululla. Syntyvä uusi toimiala olisi kooltaan pieni muihin toimialoihin verrattuna.

Edellä esitetyistä päävaihtoehtoista elinvoimavirastomallissa keskuhallintoon perustettaisiin uusi virasto kaupunginkanslian rinnalle. Virasto toimisi kaupunginhallituksen ja elinkeinojaoston alaisuudessa. Perustettavaan virastoon tuotaisiin valtiolta siirtyvät TE-palvelut ja kaikki elinkeino-osaston toiminnot. Liikelaitosmallissa perustettaisiin uusi liikelaitos, johon tuotaisiin valtiolta kaupungille vuoden 2025 alusta siirtyvät TE-toimiston tehtävät ja elinkeino-osaston puitteissa toimivan työllisyyden kuntakokeilun toiminta. Liikelaitosmallissa elinkeino-osaston muut kuin työllisyyspalvelutoiminnot jäisivät kaupunginkansliaan, jolloin elin-

keinopoliittinen valmistelu ja strategisten kasvupanostusten suunnittelu irrotettaisiin laajamittaisesta asiakastyöstä. Kumpaankin malliin olisi mahdollista sisällyttää ammatillisen koulutuksen järjestäminen.

Tarkoituksenmukaisimmaksi organisaatiomuodoksi valikoituu liikelaitos, jonka toimintaa voidaan ohjata taloudellisten tavoitteiden kautta. Liikelaitoksen eriytetty taloudenpito (oma kirjanpito tuloista ja menoista sekä tasejatkuvuus) lisää toiminnan läpinäkyvyyttä ja kannustaa taloudelliseen ja tehokkaaseen toimintaan. Lisäksi tämä antaa kaupungille paremmat mahdollisuudet edunvalvontaan suhteessa valtioon, kun palvelun järjestämisen todelliset kokonaiskustannukset kaupungille saadaan näkyviin myös tukipalveluiden osalta. Liikelaitoksen nettobudjetoitu talous mahdollistaa muiden kuntien laskuttamisen lain määrittämällä tavalla, kun muiden kuntien asukkaat käyttävät Helsingin palveluita, ja tarvittaessa myös muut joustavat kustannustenjakojärjestelyt lähiseudun työvoimaviranomaisten kanssa.

Liikelaitosmalli mahdollistaa seurattavien suoritteiden ja vaikuttavuustavoitteiden asettamisen. Laajemmassa elinvoimavirastossa johdettaiisiin hyvin moninaisia tavoitteita, jotka toteutuvat toisistaan selvästi poikkeavilla aikajän-teillä ja ovat vaikeammin todennettavissa. Liikelaitos mahdollistaa omanlaisen johtamis- ja organisaatiokulttuurin kehittämisen, joka tukee sujuvien asiakasprosessien kehittämistä ja selkeiden vaikuttavuustavoitteiden asettamista.

Liikelaitoksen ohjaus ja johtaminen

Kuntalaissa määritellään kunnallinen liikelaitos ja säädetään sen perustamisesta sekä hallinnon ja talouden ohjauksen järjestämisestä.

Kunta voi perustaa liikelaitoksen liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Liikelaitos on osa kunnan organisaatiota ja liikelaitoksen kirjanpito on osa kunnan kirjanpitoa. Liikelaitoksen tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Kunnan liikelaitoksen nimessä tulee olla sana liikelaitos. Käytännön toiminnassa on kuitenkin mahdollista käyttää vakiintunutta nimilyhennettä tai muuta markkinointinimeä.

Esityksen liitteenä on luonnos keskushallintoon perustettavaa työllisyyspalveluliikelaitosta (Työllisyyspalvelut) koskeviksi hallintosääntömääräyksiksi sekä luonnos työllisyyspalveluliikelaitoksen sisäistä johtamista määrittäväksi toimintasäännöksi. Sääntötyöryhmä käsitteli hallintosääntömuutosluonnoksen kokouksessaan 9.2.2023.

Hallintosääntömuutosesityksessä on huomioitu sääntötyöryhmän esittämät selkeytys- ja tarkennustarpeet.

Kaupunginvaltuusto päättää talousarviossa kaupungin työllisyydenhoidolle ja kotoutumiselle vuosittaiset määrärahat ja tavoitteet. Elinkeinojaostolle osoitettuna tehtävänä on ohjata kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa ja päättää työllisyydenhoidon periaatteista sekä seurata niiden toteutumista. Liikelaitoksen perustamisen myötä elinkeinojaosto mm. ohjaisi työvoimapalvelujen ja kotouttamista edistävien palvelujen järjestämistä ja seuraisi niille asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä seuraisi työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintaa käsittelemällä ajankohtaiskatsaukset sekä talouden toteumaennusteiden yhteydessä koottavat seurantaraportit.

Palvelujen tilaajana toimii kaupunginkanslian elinkeino-osasto, joka neuvottelee vuosittain kaupunginhallituksen elinkeinojaoston ohjaamaa työllisyyspolitiikkaa toteuttavan sopimuksen työvoimapalveluiden tuottamisesta työllisyyspalveluliikelaitoksen kanssa. Elinkeino-osaston työvoimapalveluiden mukaan lukien yritys- ja työnantajapalvelut ja kotoutumista edistävien palveluiden tilaajatehtävien edellyttämät henkilöresurssit sisällytetään kaupunginkanslian talousarvioehdotukseen ja huomioidaan tarvittavassa laajuudessa kansliapäällikön vahvistamassa kaupunginkanslian tulosbudjetissa.

Liikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden sekä muiden työllisyydenhoidon palveluiden tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille elinkeino-osaston kanssa vuosittain sovittavassa laajuudessa.

Kunnallisella liikelaitoksella on johtokunta, joka on lakisääteinen toimielin. Johtokunnan tehtävistä säädetään kuntalain 67§:ssä. Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden rajoissa sekä seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niiden saavuttamisesta. Johtokunta on kuntalain 30 §:n tarkoittama kunnan toimielin. Kuntalain 31 §:n mukaan valtuusto voi päättää, että johtokunnan valitsee muu toimielin kuin valtuusto. Johtokuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan.

Hallintosääntöehdotuksen mukaan liikelaitokselle perustetaan seitsemänjäseninen johtokunta, jonka kaupunginhallitus nimeää. Hallintosäännössä on vastaavat määräykset muiden keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten osalta. Liikelaitoksen toimintaa ohjaava johtokunta keskittyy liikelaitoksen toiminnan ja sen tuottavuuden parantamiseen.

Liikelaitoksella on kuntalain 68 §:n mukaisesti oltava virkasuhteessa kuntaan oleva johtaja. Johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa. Johtokunnan ja johtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä. Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintaa johtaa liikelaitoksen johtokunnan alaisena toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja suorittaa lakisääteiset, hallintosäännössä määrätyt sekä kansliapäällikön määräämät tehtävät ja toimii liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä.

Kaupungin liikelaitosten johtokuntien ja johtajien yleiset tehtävät on määritelty hallintosäännössä.

Nykyisessä hallintosäännössä työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain mukaisten tehtävien hoitamisesta, kokeilualueen kunnan päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelevästä viranomaisesta sekä kaupungin puhevallan käyttämisestä kokeilualueen kunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa päättäminen tai näiden delegointi on osoitettu kaupunginhallitukselle. Kotoutumisen edistamisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta päättäminen tai näiden delegointi on osoitettu kansliapäällikölle. Hallintosääntöluonnoksessa näitä kaikkia vastaava uuden lainsäädännön mukainen päätösvalta on osoitettu kaupunginhallitukselle tai kaupunginhallituksen päättämälle viranhaltijalle.

Kaupunginhallitus on delegoinut kyseistä päätösvaltaansa työllisyysjohtajalle sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilun asiantuntijoille, palvelupäälliköille, tiimipäällikölle, johtaville asiantuntijoille, palveluesihenkilöille, ammatinvalintapsykologeille, työelämävalmentajille, yritysneuvojille, suunnittelijoille, kehittämissuunnittelijoille, opinto-ohjaajille ja tuntiopettajille. Kansliapäällikkö on siirtänyt toimivaltaansa kotoutumisen edistamisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisessa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen etelän aikuissosiaalityön päällikölle ja sosiaalityöntekijöille.

Hallintosääntöluonnoksessa mainittua, uuden 1.1.2025 voimaan tulevan lainsäädännön mukaista päätösvaltaa on tarkoitus delegoida aiempaa vastaavalla tavalla sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja työllisyyspalveluliikelaitoksen viranhaltijoille, kun liikelaitoksen virkaniikkeet vahvistuvat suunnittelun edetessä.

Liikelaitoksen talous ja liiketoimintamalli

Perustettavan kunnallisen liikelaitoksen aloittavan taseen muodostamisessa noudatetaan kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeita kirjanpitolain soveltamisesta. Periaatteena on, että liikelaitoksen aloittava tase muodostetaan kunnan kirjanpitoon merkityistä kirjanpitoarvoista. Liikelaitosta perustettaessa peruspääoma osoittaa liikelai-

tokseen siirretyn nettovarallisuuden määrän, joka lasketaan siirrettyjen varojen ja velkojen erotuksena. Peruspääoma on kunnan oman pääoman ehtoinen sijoitus liikelaitokseen.

Osa nettovarallisuudesta voidaan merkitä peruspääoman sijasta pitkäaikaiseksi lainaksi kunnalta. Liikelaitoksen on suoritettava korvaus peruspääomalle. Korvauksen määrää ei ole erikseen säädetty, vaan siitä päättää valtuusto. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston liikelaitosyleisohjeen mukaan korvaus peruspääomalle samoin kuin sisäisen lainan korko käsitellään tuloksesta riippumattomana kulueränä.

Liikelaitoksen peruspääoman tuottotavoite päätetään vuosittain kaupungin talousarvion yhteydessä. Työllisyyspalveluliikelaitokselle esitettävä tuottotavoite on sama kuin muille keskushallintoon kuuluville liikelaitoksille asetettava tuottotavoite vuodelle 2025.

Johtokunnan on laadittava kalenterivuosittain liikelaitoksen erillistilinpäätös. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ja niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Jos työllisyyspalveluliikelaitos päätetään perustaa 1.1.2025 alkaen, määrittäen sen aloittava tase siirtyvien tase-erien tilinpäätöksen 31.12.2024 mukaisista kirjanpitoarvoista. Työllisyyspalveluliikelaitokselle siirtyvä tase-eriä sekä valtiolta että kaupungilta. Valtiolta korvauksetta siirtyviä varoja ovat mm. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Lisäksi valtiolta siirtyvä liikelaitokselle vastuuna siirtyvien työntekijöiden lomapalkkavelka, ja tätä vastaava valtion korvaus. Myös kunnalta siirtyviä varoja ovat liikelaitokseen siirtyvien työntekijöiden käytössä oleva irtain omaisuus, oikeudet ja luvat. Näiden lisäksi liikelaitokselle osoitetaan kaupungilta siirtyviä vastuita, kuten siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelkoja vastaavat varat. Lisäksi liikelaitokselle siirretään tarvittavat varat, jotta sen peruspääomaksi merkittävä nettovarallisuus, varojen ja velkojen erotus, on vähintään 500 000 euroa. Tase-erien euromäärät tarkentuvat etenkin valtion henkilöstösiirtojen täsmentymisen myötä vasta suunnittelun edetessä.

Työllisyyspalvelujen tulos- ja rahoituslaskelma täsmentyy liikelaitoksen kaupungille tuottamia palveluja koskevissa neuvotteluissa. Vuoden 2023 taloustietojen perusteella liikelaitoksen liikevaihdon suuruusluokka olisi noin 110 milj. euroa, josta valtiolta siirtyvien ja jatkossa kaupungille kuuluvien tehtävien osuus olisi noin 80 milj. euroa ja kaupungin nykyisestä työllisyyden hoidosta liikelaitokselle ohjattava osuus noin 30 milj. euroa. Näiden lisäksi liikevaihtoa kerryttävät vähäisemmässä mää-

rin muilta työvoimaviranomaisilta (kunnilta) laskutettavat kustannukset kyseisten kuntien henkilöasiakkaille tuotetuista palveluista, muut mahdolliset erillissopimuksella muille työvoimaviranomaisille tuotetut palvelut sekä muut kaupungin muille yksiköille tuotetut erikseen sovitut palvelut. Työllisyyspalveluliikelaituksen suurimmat kuluerät ovat henkilöstömenot (noin 2/3 menoista), asiakaspalvelujen ostot, avustukset sekä tilakustannukset.

Työllisyyspalvelujen liiketoimintamallin lähtökohtana on työvoimapalvelujen ja siihen välittömästi liittyvien palvelujen erityisosaamisen keskittäminen yhdelle toimijalle, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut kustannustehokkaasti. Kaupunginkanslian elinkeino-osaston vuosittaisessa sopimuksessa liikelaituksen tuottamista palveluista sovitaan niiden hinnoittelusta. Vuonna 2025 hinnoittelu perustuu valtiolta ja kunnan omasta toiminnasta siirtyneiden toimintojen aiempiin kustannuksiin, mutta keskeisten palvelujen osalta pyrkimyksenä on siirtyä mahdollisimman pian palvelujen yksikkökustannuksista ja kaupungin tilaamista palvelumääristä koostuvaan hinnoitteluun. Työvoimapalvelujen tehokkuus heijastuu myös työmarkkinatuen asiakasmäärän muutoksiin, ja tätä kautta työmarkkinatuesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin, joten liiketoimintamallin jatkokehittämisessä selvitetään työmarkkinatuen asiakasmäärämuutosten huomioiminen liikelaitukselle osoitettavassa rahoituksessa. Työllisyyspalvelujen tuottamien palvelujen hinnoittelussa on huomattava, että liikelaituksen tulojen tulee kattaa myös liikelaituksen vuosittaiset investoinnit.

Erillisellä sopimuksella myös muut kunnat tai työvoimaviranomaiset voivat tilata Helsingin työllisyyspalveluliikelaituksen palveluita, jos kaupunki näkee tämän tarkoituksenmukaiseksi. Vähintäänkin työllisyyspalveluliikelaitos laskuttaa muita kuntia sellaisista palveluista, jotka työllisyyspalveluliikelaitos tuottaa niiden asukkaille asiakkaan valinnanvapauden perusteella.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat keskeisiä toimijoita kaupungin työllisyyden edistämisessä. Työllisyyspalveluliikelaitos huolehtii työllisyyden edistämisen koordinaatiosta ja sopii kaupungin muiden toimijoiden kanssa palveluiden yhteensovittamisesta kaupunkiyhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöstön asema

TE-toimistojen tehtäviä on työllisyyden kuntakokeilun takia jo organisoitu kaupungin tehtäviksi, ja palvelutuotanto jatkuu organisaatiomuodon muuttumisesta huolimatta olennaisilta osiltaan entisellään. Valtiolta työllisyyspalveluliikelaitukseen siirtyvän henkilöstön asema muuttuu, kun henkilöstö siirtyy nykyisissä tehtävissään kunnallisten virka- ja työ-

ehtosopimusten mukaisten palvelussuhteen ehtojen piiriin. Kaupungin oman henkilöstön siirroista päättää hallintosäännön mukaan kansliapäällikkö.

Uudelle liikelaitokselle on perustettava johtajan virka. Työllisyyspalveluliikelaitoksen tuleva henkilöstömäärä on noin 720, joista valtion palveluksesta siirtyviä on noin 580 ja kaupungin palveluksesta siirtyviä noin 140. Mikäli valtiolta todellisuudessa siirtyvän henkilöstön määrä jää siirtyviin työtehtäviin nähden vähäiseksi, turvaudutaan tarvittavaan lisärekytointiin.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen organisaatiomalliin liittyvää valmistelua on käsitelty kaupunginkanslian henkilöstötoimikunnassa 9.10.2023. Kaupungin henkilöstötoimikunta käsitteli asiaa yhteistoiminnassa 12.2.2024.

Täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ilmoittaa, että sen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä perustaa työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtajan virka ja käynnistää sen täyttömenettely.

Muut tarvittavat virat perustetaan organisaatorakenteen täsmennyttyä vuoden 2024 aikana ja siirretään 1.1.2025 liikelaitokseen.

Valtiolta liikkeenluovutuksessa siirtyvää henkilöstöä sijoitetaan tehtäviin vuoden 2025 alussa. Kaupungin henkilöstön osalta noudatetaan kaupungin henkilöstöperiaatteita muutoksessa. Muutostilanteet käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Kaupunginhallitus ilmoittaa edelleen, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, niin kaupunginhallitus tulee erikseen päätettävänä asiana valitsemaan liikelaitoksen johtokuntaan seitsemän jäsentä, joista puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä on kaupunginhallinnon omia toimialaa tuntevia henkilöitä, ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Johtokuntaan valittavat jäsenet kutsutaan neuvoa antavaksi elimeksi jo vuoden 2024 aikana työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintasäännön tarkentamiseen ja liikelaitoksen toiminnan käynnistämisen valmisteluun.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkansliaa ryhtymään tarpeellisiin toimiin liikelaitoksen perustamiseksi.

Esittelijän kannanotto

04.03.2024

Asia/7

Esittelijä toteaa, että työllisyyspalvelujen organisaatiomalli tulee ratkaista 1.1.2025 voimaan tulevien lainsäädäntömuutosten johdosta. Valtiolta siirtyy yli 500 työntekijää Helsingin kaupungin palvelukseen.

Perustettavaksi ehdotettava uusi työllisyyspalveluliikelaitos on tarkoituksenmukaista sijoittaa keskushallintoon, jolloin yhteistyö palvelujen tilaajana toimivan elinkeino-osaston kanssa säilyy tiiviinä. Samalla kaupunginhallituksen elinkeinojaoston rooli kaupungin työvoimapalveluiden ohjauksessa vahvistuu.

Päätettävästä työvoimapalveluiden ja kotoutumista edistävien palveluiden organisoinnin toimivuudesta tullaan teettämään ulkopuolinen arviointi valtuustokauden 2025–2029 jälkipuoliskolla, kun liikelaitosmalliin perustuvasta tuotantotavasta on kertynyt useamman vuoden kokemus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 09 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö työllisyyspalveluliikelaitos_ 19.2
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö työllisyyspalveluliikelaitos_ MUUTOKSET NÄKYVISSÄ 19.2
- 3 Luonnos työllisyyspalveluliikelaitoksen toimintasäännöksi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.02.2024 § 101

HEL 2024-001473 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.02.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

04.03.2024

Asia/7

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja-Leena Rinkineva, elinkeinojohtaja, puhelin: 09 310 36141
marja-leena.rinkineva(a)hel.fi